

Het SO volgens de Steinerpedagogie

Als doelstelling van opvoeding en onderwijs willen wij de jonge mens zo ontwikkelen dat hij een innerlijk vrij en zelfstandig individu wordt, in staat om verantwoordelijkheid op te nemen voor het eigen handelen in een nog niet te bepalen toekomstige maatschappij. Dat betekent dat men dat wat in aanleg in de mens aanwezig is maximale kansen tot ontplooiing probeert te geven. In deze tijd van voortschrijdende individuatie is het belangrijk om vrij te worden door eigen innerlijke activiteit. Daartoe is het nodig om een eigen, vrij oordeelsvermogen te ontwikkelen. Dit ontstaat na onbevangen waarnemen bij het leren uit interesse voor en in confrontatie met de wereld. Het vrije oordeelsvermogen steunt op een eigen moreel invoelen en moreel denken. Jongeren leren zo vanuit hun eigen idealen samenleven en geven vorm aan het sociale door initiatieven te nemen.

Onze visie gaat er van uit dat deze ontwikkeling tot innerlijke vrijheid en zelfstandigheid kwalitatief verschilt naargelang de leeftijd.

De **eerste graad** van het secundair onderwijs wordt gezien als een overgangperiode van puberteit naar adolescentie. De klasgroep wordt twee jaar begeleid door dezelfde klasleerkracht, die bij voorkeur zoveel mogelijk vakken zelf geeft.

In de **tweede en derde graad** (de **bovenbouw**) geldt een andere opvoedkundige aanpak. Naast de klasleerkracht die de klasgroep meer coördinerend begeleidt, worden de vakken door gespecialiseerde vakleerkrachten gegeven. De voorwaarden om tot een gezond oordeelsvermogen en groeiende zelfstandigheid te komen worden ontwikkeld door een zorgvuldige scholing van de waarneming, een verdere ontwikkeling van het innerlijk beeldend vermogen en een helder denken. Het hele curriculum wordt hiervoor aangewend.

Als **pedagogisch-didactische principes** voor het secundair onderwijs hanteren wij:

- Ritmische werkvormen:

Dit betekent onder meer een afwisseling van cognitieve, kunstzinnige en praktische inhouden. Het weerspiegelt zich ook in een breed en veelzijdig vakkenaanbod.

- Periodeonderwijs:

De lestijden voor veel algemene vakken zoals wiskunde, wetenschappen, geschiedenis en Nederlands, worden gebundeld in 'periodes'. Gedurende drie weken wordt tijdens de eerste twee uren van de dag aan eenzelfde vak gewerkt. Ook kunstzinnige en praktische vakken worden in een perioderooster georganiseerd. Daarnaast zijn er wekelijkse oefenlessen voor o.m. vreemde talen en deels wiskunde en Nederlands.

- De kunstzinnige benadering van de leerstof en de leerprocessen

Naast het denken worden bij de leerling daardoor ook het voelen en het willen aangesproken, als evenwaardige vermogens om tot een zelfstandig oordeel te kunnen komen.

- Zelfwerkzaamheid

De leerlingen verwerken op een eigen manier de leerstof o.m. in zogenaamde periodeschriften, werkstukken, jaarwerken en presentaties. Dit biedt kansen tot een persoonlijke verkenning van de leerstof, tot de ontplooiing van speciale capaciteiten, tot eigen keuzeprocessen en tot de ontwikkeling van een correct zelfbeeld bij de leerling. Ervaringsgerichte werkweken of practica bieden horizonverruiming en voorbereiding van studie- en beroepskeuze.

- Vakoverschrijdend werken

Kunstzinnige projecten zoals toneel- en muziekprojecten bieden veel kansen tot het integreren van leerprocessen, zowel wat cognitieve als praktische of sociale aspecten betreft.

- Beoordelingen en rapportering

De voorkeur wordt gegeven aan een dubbele beoordeling: naast het beoordelen van cognitieve vaardigheden vaak met objectieve 'punten' per vak zijn er uitgeschreven evaluaties per vak en over de leerling als volledige persoon.

- Belang van de klas als groep.

In principe blijft een klasgroep zoveel mogelijk samen in een volgend leerjaar en wel om twee redenen. De leerplannen zijn immers afgesteld op de ontwikkelingsfase van de leerlingen op zekere leeftijd. Bovendien vinden we het samenzitten van leerlingen van uiteenlopend niveau – heterogene klasgroepen - belangrijk voor het leren samenleven. We willen hen leren om positief om te gaan met verschillen.